

Materiál porovnáva dánsku a slovenskú navrhovanú právnu úpravu regulujúcu digitálne napodobeniny identity generované umelou inteligenciou (AI).

DÁNSKO – NÁVRH ZÁKONA na ochranu pred digitálnymi napodobeninami identity (2025)

Zástancovia zákona tvrdia, že s pokrokom technológií bude pre ľudí čoskoro nemožné rozlišovať medzi skutočným a online manipulovaným materiálom.

Politická dohoda má preto zabezpečiť právo na vlastné telo a hlas.

01

Politická dohoda z 26. júna 2025 zavádza nový právny rámec v Dánsku, ktorý chráni všetky fyzické osoby pred virtuálne realistickými digitálnymi napodobeninami (deepfake) ich vzhľadu, hlasu a pohybov. Návrh novelizuje autorský zákon (§ 73a, § 65a, § 86a) a umožňuje odstránenie takýchto napodobení, zhotovených bez súhlasu, ako aj náhradu škody. Účinnosť je navrhnutá od 31. marca 2026.

§ 73a zverejnenie realistických digitálnych napodobení osobných, fyzických znakov (vzhľad, hlas, telesné pohyby) bez súhlasu bude zakázané.

§ 65a sa vzťahuje na realistické digitálne napodobeniny umeleckých výkonov (hudba, výkon umelca), s obdobnou 50-ročnou ochranou ako autorské výkony.

§ 86a rozširuje ochranu § 73a na všetky fyzické osoby (vrátane cudzincov). Ochrana trvá počas života a 50 rokov po smrti napodobnenej osoby.

02

03

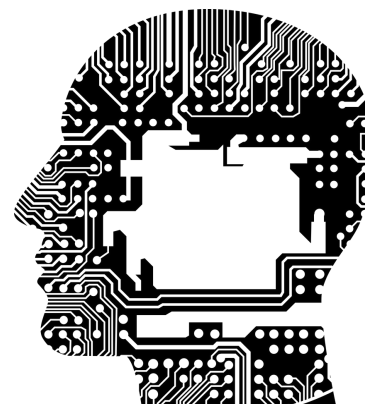
Výnimky: paródia, satira, karikatúra, pastiš, kritika spoločnosti a moci. Tieto výnimky sa neaplikujú, ak napodobenina predstavuje závažnú dezinformáciu (misinformation), ktorá ohrozuje práva alebo významné záujmy iných osôb. Ak digitálna imitácia môže spôsobiť konflikt s realitou, a nie je jasne označená ako umelá, spadá pod zákaz.

Zdieľanie realistickej napodobeniny bez súhlasu bude považované za protiprávne. Ten, kto obsah sprístupňuje, nesie dôkazné bremeno súhlasu. Platformy budú podliehať povinnostiam v rámci DSA (Digital Services Act), pričom nečinnosť môže viesť k sankciám.

**Zákaz sprístupniť verejnosti bez súhlasu napodobeniny „osobných, fyzických znakov“:
TVÁR – HLAS - TELO**

Riziká: neurčitost hranice medzi satirou a nebezpečnou dezinformáciou, riziko nadmerného blokovania zákonného obsahu automatizovanými moderátormi a pochybnosti o praktickej efektívnosti bez posilnenia vymáhania.

„Dezinformácia“ v tomto návrhu nie je definovaná separátne ako samostatný pojem, ale vstupuje ako kvalifikačný prvok napodobeniny identity.

„Identita“ (v zmysle právnej ochrany) sa v návrhu nepoužíva ako samostatne definovaný pojem, ale ochrana sa viaže na osobné fyzické črty, teda tie aspekty osoby, ktoré sú charakteristické a jedinečné.

Pojem	Chápanie v návrhu / definícia
Deepfake / napodobenina	Realistická digitálna napodobenina osoby (jej fyzických črt: vzhľad, hlas, pohyby), sprístupnená verejnosti bez súhlasu, ak napodobenina vyzerá ako reálna (“virklighedsnær”) – výslovne v § 73a.
Dezinformácia (misinformation)	Kvalifikačný prvok: napodobenina, ktorá obsahuje klamlivé prvky alebo nesprávne zobrazenie (falošné výpovede, zneužitie kontextu), ktoré môže spôsobiť vážne riziko pre práva/iné podstatné záujmy – ak takáto napodobenina existuje, výnimka satiry/paródie sa neaplikuje.
Identita / osobné / fyzické črty	„Personlige, fysiske kendetegn“ – tvár, telo, hlas, pohyby – charakteristické a identifikovateľné aspekty osoby, ktoré môžu byť predmetom digitálnej imitácie a právnej ochrany.

Dánsko – návrh novely

„Realisticky pôsobiace digitálne generované napodobeniny osobných fyzických čŕt fyzickej osoby ... nesmú byť sprístupnené verejnosti bez súhlasu napodobnenej osoby ... s výnimkami pre karikatúru, satiru, paródiu a pastiš ... pokiaľ napodobenina nevytvára dezinformáciu, ktorá by mohla konkrétne spôsobiť vážne nebezpečenstvo pre práva alebo podstatné záujmy iných.“

Navrhuje sa (podľa analýz), aby poskytovatelia systémov generujúcich / manipulujúcich deepfake obsah vkladali strojovo čitateľné označenia – napríklad v metadátach alebo vodoznakoch. Platformy sociálnych médií by mali povinnosť odstrániť nelegitímne deepfake obsahy a môžu čeliť vysokým sankciám, ak tak neurobia. Normy by sa vzťahovali na publikované napodobeniny (sprístupnenie verejnosti), nie nevyhnutne na samotnú tvorbu.

EÚ – AI Act (nariadenie EÚ 2024/1689)

„AI-generovaný alebo manipulovaný obraz, zvuk alebo videoobsah, ktorý sa podobá existujúcim osobám, objektom, miestam, entitám alebo udalostiam, a ktorý sa prijímateľovi môže zdať ako autentický alebo pravdivý.“

Prevádzkovatelia, ktorí používajú AI na tvorbu deepfake obsahu, musia jasne uviesť, že obsah bol umelo vytvorený alebo manipulovaný. Poskytovatelia všeobecných AI systémov musia výstupy označiť strojovo čitateľným formátom ako umelo generované alebo manipulované, ak je to technicky možné. Pre umelecké diela môže byť povinnosť miernejšia: stačí uviesť existenciu generovaného/manipulovaného obsahu, ale bez rušenia umeleckého prejavu.

Na programe aktuálnej 40. schôdze NR SR sa nachádza poslanecký návrh zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ochranou pred zneužívaním syntetického obsahu generovaného umelou inteligenciou (tlač 1029), ktorý reaguje na prudký rozvoj umelej inteligencie (AI), najmä technológie deepfake, ktorá pomocou AI vytvára veľmi realistický, avšak nepravdivý audiovizuálny obsah.

Výskumy potvrdzujú, že značná časť takéhoto obsahu má sexuálny charakter a neprimerane často zneužíva podobu žien bez ich súhlasu. Pri príprave návrhu sa Slovensko inšpirovalo legislatívnym prístupom Dánska.

Kľúčové opatrenia návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ochranou pred zneužívaním syntetického obsahu generovaného umelou inteligenciou (tlač 1029).

01

Ochrana digitálnej identity (§ 11a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník)

Navrhované ustanovenie explicitne zakotvuje právo na ochranu digitálnej identity ako samostatné osobnostné právo. Každá osoba má právo na ochranu svojej podoby, hlasu a iných identifikovateľných znakov pred ich neoprávneným použitím pri tvorbe syntetického obsahu. Toto právo pretrváva ešte 50 rokov po smrti fyzickej osoby.

Zavedenie nového priestupku (§ 49 ods. 1 písm. h) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch)

Navrhuje sa zaviesť nová skutková podstata priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, a to za neoprávnené vytvorenie alebo šírenie deepfake obsahu, ktorý môže poškodiť česť alebo súkromie inej osoby. Horná hranica pokuty je stanovená na 250 eur.

02

03

Zodpovednosť online platforiem (§ 6 zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode)

Poskytovatelia služieb sú povinní mať mechanizmus na nahlasovanie nezákonného deepfake obsahu a odstrániť ho alebo znemožniť prístup k nemu do 24 hodín od prijatia oznámenia. Porušenie tejto povinnosti môže viesť k pokute až 500 000 eur.

Trestný čin vytvárania a šírenia klamlivého syntetického obsahu (§ 374a zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon)

Tvorba alebo šírenie deepfake obsahu bez súhlasu dotknutej osoby, ktorý je spôsobilý ju v značnej miere ponížiť, znevážiť v spoločnosti, poškodiť v zamestnaní alebo jej spôsobiť inú vážnu ujmu na právach, sa bude trestať odňatím slobody až na 2 roky.

V závažnejších prípadoch (napr. pornografický obsah, zásah do volieb, značná škoda) hrozí trest odňatia slobody od 1 do 5 rokov, a pri zobrazení dieťaťa od 3 do 8 rokov.

04

05

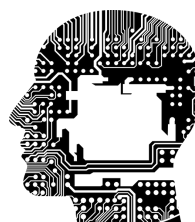
Neodkladné opatrenie vo veciach ochrany digitálnej identity (§ 325a zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok)

Nové ustanovenie umožňuje súdu vydať neodkladné opatrenie na zastavenie šírenia deepfake obsahu v lehote do 48 hodín, a to za zjednodušených podmienok, ak hrozí závažná alebo ťažko napravitelná ujma.

Ochrana pred digitálnym napodobnením (§ 118a zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon)

Poskytuje ochranu výkonným umelcom aj fyzickým osobám pred neoprávneným digitálnym napodobnením. Zároveň stanovuje výnimku pri paródii, satire alebo umeleckom či vedeckom účele, ak je obsah jasne označený ako fiktívny a nezasahuje do ľudskej dôstojnosti.

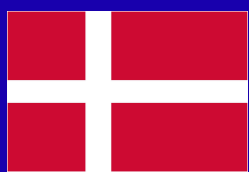
06

Cieľom návrhu zákona je vytvoriť komplexný právny rámec ochrany digitálnej identity, ktorý posilní ochranu občanov pred zneužívaním ich podoby a manipuláciami prostredníctvom umelej inteligencie. Navrhovaná právna úprava explicitne zakotvuje právo na ochranu digitálnej identity v Občianskom zákonníku.

Zavádza administratívnoprávnu a trestnoprávnu zodpovednosť za vytváranie a šírenie škodlivého deepfake obsahu prostredníctvom zmien v zákone o priestupkoch a v Trestnom zákone. Súčasne smeruje k zabezpečeniu rýchlej a účinnej vymožitelnosti práv poškodených osôb úpravami Civilného sporového poriadku a zavedením zodpovednosti online platforiem. Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. januára 2026.

Komparatívny príklad: Tennessee – ELVIS Act (USA) prijatý 21. marca 2024, účinný od 1. júla 2024, rozširuje tzv. „right of publicity“ tým, že pridáva „voice“ (hlas) k už existujúcim právam na meno, obraz či podobu.

Návrh stále nie je schválený ako zákon – ide o legislatívny návrh v štádiu verejnej konzultácie (høring), ktorého finálne znenie a interpretácia sa môže zmeniť.

Návrh stále nie je schválený ako zákon – ide o legislatívny návrh, ktorého finálne znenie a interpretácia sa môže zmeniť.

Autori: Dana Bušíková, Milan Hrabovský, odbor Parlamentný inštitút

Schválila: Natália Švecová, riaditeľka odboru Parlamentný inštitút
október 2025

Zdroje: Ministerstvo kultúry Dánska: kum.dk/aktuelt/nyheder/bred-aftale-om-deepfakes-giver-alle-ret-til-egen-krop-og-egen-stemme; Folketinget: (návrh): ft.dk/samling/20241/almdel/kuu/bilag/232/3050901.pdf; The Guardian: theguardian.com/technology/2025/jun/27/deepfakes-denmark-copyright-law-artificial-intelligence; ICGL (denmark takes action to tackle deepfake harms): icgl.com/news/22776-denmark-takes-action-to-tackle-deepfake-harms; Schjødt (komentár): schjodt.com/news/owning-the-self-denmarks-copyright-turn-against-deepfakes; „To thine own self be true“: business.cch.com/ipld/VB_Denmark-bill-copyright-physical-likenesses_07-18-2025.pdf; Tennessee – ELVIS Act (USA): <https://www.dwt.com/blogs/artificial-intelligence-law-advisor/2024/04/tennessee-elvis-act-ai-voice-replica>.

Materiál slúži najmä pre poslancov NR SR a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie je možné iba so súhlasom odboru Parlamentný inštitút a autorov. Materiál neprešiel jazykovou úpravou.